

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2121/2565

พนักงานอัยการจังหวัดระยองโจทก์ นาย ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 55, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตร., พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/5, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เข้ายึดถือครอบครองป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุเนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา โดยไม่มีสิทธิอันจะอ้างได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 2 คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยที่ 2 จึงต้องออกไปจากที่เกิดเหตุ แต่ปรากฏจากคำเบิกความของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 คืนที่ดินที่เกิดเหตุให้แก่รัฐคิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 43 ไร่ เท่านั้น แสดงว่า จำเลยที่ 2 คืนที่ดินที่เกิดเหตุให้แก่รัฐแต่เพียงบางส่วน ดังนั้นที่ศาลชั้นต้นยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยที่ 2 คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยที่ 2 ออกไปจากป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จึงไม่ชอบ ปัญหาในนี้แม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยที่ ๒ ออกไปจากป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุได้ คดีนี้ เดิมศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกันกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 6295/2561 ของศาลชั้นต้น โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 และเรียกจำเลยในสำนวนที่สองว่า จำเลยที่ 2 ตามลำดับ แต่คดีสำหรับจำเลยที่ 1 ยุติไปแล้วตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คงขึ้นมาสู่ศาลฎีกาเฉพาะคดีนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองสำนวนตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, 54, 55, 72 ตร. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 4, 6, 14, 26/4, 26/5, 31 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ให้จำเลยทั้งสองคนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสองออกจากเขตป่าและเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ และให้จำเลยทั้งสองชดเชยค่าเสียหาย 16,698,137.95 บาท แก่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ และให้การในคดีส่วนแพ่ง ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (เดิม) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตร. วรรคสอง ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ (ที่ถูก มาตรา 9 (1) (2) (3), 108 ทวิ วรรคหนึ่ง) การกระทำของจำเลยที่ 2 เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31 วรรคสอง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90

จำคุก 4 ปี ทางนำสืบของจำเลยที่ 2 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 3 ปี และให้จำเลยที่ 2 ชำระเงิน 500,000 บาท แก่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งอยู่ในเขตป่าเลนประแสและป่าพังราด อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและเป็นพื้นที่ป่าไม้ ในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง นายธีรธรรม ห้วยหน้าสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (ระยอง) ร่วมกับพวกจับกุมจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ดูแลฟาร์มเลี้ยงกุ้งของจำเลยที่ 2 ในที่ดินที่เกิดเหตุ โดยแจ้งข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และประมวลกฎหมายที่ดิน และนำตัวจำเลยที่ 1 มอบต่อพันตำรวจโทไพฑูรย์ พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี พันตำรวจโทไพฑูรย์สอบคำให้การนายธีรธรรม และนายยงยุทธ ไว้ และสอบคำให้การจำเลยที่ 1 ไว้ จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพในตอนแรก แต่หลังจากมีการสอบสวนเพิ่มเติม จำเลยที่ 1 ให้การปฏิเสธ ต่อมาจำเลยที่ 2 เข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน ชั้นสอบสวนจำเลยที่ 2 ให้การปฏิเสธ สำหรับจำเลยที่ 1 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์ไม่อุทธรณ์ คดีในส่วนของจำเลยที่ 1 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 หรือไม่ ที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า จำเลยที่ 2 ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุเพียง 43 ไร่ โดยเข้าใจว่าที่ดินที่ครอบครองทำประโยชน์อยู่เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 210 ถึง 213 ที่ซื้อมาจากนายธเนศร์ มิได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุทั้ง 141 ไร่ 46 ตารางวา ตามฟ้อง การกระทำของจำเลยที่ 2 จึงขาดเจตนา ย่อมไม่มีความผิดตามฟ้องนั้น ในเรื่องนี้โจทก์มีนายธีรธรรมและนายยงยุทธ ผู้ร่วมจับกุมจำเลยที่ 1 เบิกความทำนองเดียวกันว่า เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2558 เวลาประมาณ 9 นาฬิกา พยานทั้งสองกับพวกเข้าตรวจสอบที่ดินที่เกิดเหตุซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงกุ้งของจำเลยที่ 2 เนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา มีจำเลยที่ 1 เป็นผู้ดูแล ซึ่งอยู่ในเขตป่าเลนประแสและป่าพังราด อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 139 ไร่ 1 งาน 3 ตารางวา และเป็นพื้นที่ป่าไม้เนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา สภาพพื้นที่เป็นบ่อเลี้ยงกุ้งจำนวนหลายบ่อเต็มพื้นที่ โดยเป็นบ่อที่ใช้ทำประโยชน์และบ่อเลี้ยงกุ้งร้าง มีจำเลยที่ 1 เป็นผู้นำชี้พื้นที่ที่เกิดเหตุทั้งแปลง ในวันที่เข้าจับกุม จำเลยที่ 1 นำแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) จำนวน 4 ฉบับ เนื้อที่รวมกันประมาณ 40 ไร่ มาแสดง นายธีรธรรมตรวจสอบแล้วปรากฏว่าไม่ตรงกับแปลงที่ดินที่เกิดเหตุ จึงตรวจยึดที่ดินทั้งหมด 141 ไร่ 46 ตารางวา เห็นว่า นายธีรธรรมและนายยงยุทธพยานโจทก์ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ในการตรวจสอบพื้นที่และจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกป่าชายเลน ป่าไม้ และป่าสงวนแห่งชาติ จึงเชื่อว่าเบิกความไปตามความจริงที่เกิดขึ้น พยานจำเลยทั้งสองปากนายธเนศร์ก็เบิกความรับว่า พยานเป็นผู้ขายที่ดินที่เกิดเหตุให้แก่จำเลยที่ 2 ทั้งแปลงเนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา ในราคา 4,000,000 บาท โดยมีการส่งมอบเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) จำนวน 4 ฉบับ เนื้อที่ 40 ไร่เศษ และทำหนังสือสละสิทธิครอบครองที่ดินตามแบบแจ้ง

การครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ทั้งสี่ฉบับ ให้แก่จำเลยที่ 2 จึงยังทำให้น่าเชื่อว่า มีการขายที่ดินที่เกิดเหตุทั้งแปลงให้แก่จำเลยที่ 2 มีไชยฉายเฉพาะที่ดินเนื้อที่ประมาณ 43 ไร่ ที่จำเลยที่ 2 ครอบครองทำประโยชน์อยู่เท่านั้น ที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า มีการทำหนังสือสละสิทธิครอบครองที่ดินเนื้อที่รวม 43 ไร่ แสดงว่าจำเลยที่ 2 ซื้อที่ดินจากนายธนเศรษฐ์เพียง 43 ไร่ ในราคา 4,000,000 บาท เพราะหากซื้อที่ดินที่เกิดเหตุทั้งแปลง 141 ไร่ 46 ตารางวา ราคาจะสูงกว่า 10,000,000 บาท นั้น เห็นว่า ที่มีการทำหนังสือสละสิทธิครอบครองที่ดินเนื้อที่ 43 ไร่ ก็น่าจะเป็นเพราะต้องการให้สอดคล้องกับจำนวนเนื้อที่ของที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 210 ถึง 213 ซึ่งที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 210 ถึง 213 ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่เกิดเหตุ ดังนั้น การทำหนังสือสละสิทธิครอบครองที่ดินเนื้อที่ 43 ไร่ จึงไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการซื้อขายที่ดินที่เกิดเหตุกันเพียง 43 ไร่ ส่วนราคาขายที่ดิน 4,000,000 บาท ก็ไม่น่าจะเป็นราคาที่ต่ำเกินไป เพราะการซื้อที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ซื้อย่อมต้องรับความเสี่ยงที่จะต้องถูกจับกุมดำเนินคดี ดังนั้นหากผู้ขายขายในราคาสูงเช่นปกติทั่วไป ก็ไม่อาจจะหาผู้ซื้อได้ ข้ออ้างของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น เชื่อว่าจำเลยที่ 2 ซื้อที่ดินจากนายธนเศรษฐ์ 141 ไร่ 46 ตารางวา ตามเนื้อที่ที่ดินที่เกิดเหตุแต่มีการครอบครองทำประโยชน์ 43 ไร่ ซึ่งเนื้อที่ที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์คงอยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 2 ซึ่งจำเลยที่ 2 อาจนำมาใช้ประโยชน์ภายหลังได้ หากจำเลยที่ 2 ประสงค์จะซื้อที่ดินที่เกิดเหตุจากนายธนเศรษฐ์จำนวน 43 ไร่ โดยไม่ได้ซื้อที่ดินและรับมอบที่ดินที่เกิดเหตุส่วนที่เหลือ จำเลยที่ 2 ซึ่งซื้อที่ดินจากนายธนเศรษฐ์ตั้งแต่ปี 2554 ก็น่าจะต้องทำรั้วแสดงอาณาเขตที่ดินของตนเองไว้ว่าประสงค์จะครอบครองเพียงเท่านั้น แต่จำเลยที่ 2 ก็ไม่ได้ดำเนินการ ทั้งยังปรากฏว่า ที่ดินที่เกิดเหตุมีทางเข้าออกเพียงทางเดียว ดังนั้นบุคคลภายนอกคงไม่อาจเข้าไปในพื้นที่ได้ ที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า นายธีรธรรมแนะนำให้จำเลยที่ 2 สามารถซื้อที่ดินที่เกิดเหตุในส่วนที่มีเอกสารสิทธิได้ และจำเลยที่ 2 เห็นว่านายธีรธรรมมิได้จับกุมนายธนเศรษฐ์ซึ่งเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์อยู่ในขณะนั้น ทำให้จำเลยที่ 2 เชื่อโดยสุจริตว่าจำเลยที่ 2 สามารถซื้อที่ดินที่เกิดเหตุที่จำเลยที่ 2 เข้าใจว่ามีเอกสารเป็นแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) ได้นั้น เห็นว่า ตามข้อเท็จจริงได้ความว่านายธีรธรรมให้คำแนะนำว่าที่ดินที่เกิดเหตุเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่หากที่ดินบริเวณนั้นมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินก็สามารถซื้อที่ดินดังกล่าว พร้อมกับได้พิมพ์แผนที่บริเวณดังกล่าวให้จำเลยที่ 2 ไปด้วย แสดงว่าพื้นที่ส่วนใหญ่บริเวณนั้นเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่จำเลยที่ 2 ก็ยังซื้อที่ดินจากนายธนเศรษฐ์ซึ่งวิญญูชนทั่วไปเมื่อได้มีคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่รัฐเช่นนั้น ก่อนจะซื้อที่ดินบริเวณนั้นควรจะต้องตรวจสอบจากสำนักงานที่ดินเสียก่อนว่าแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เป็นเอกสารสำหรับที่ดินที่เกิดเหตุหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ทั้งสี่ฉบับ ก็มีข้อความระบุไว้ว่าที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ 4 แต่ที่เกิดเหตุอยู่หมู่ที่ 8 หากจำเลยที่ 2 พบเห็นดังนี้แล้วควรจะต้องเกิดข้อสงสัยว่าที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ดังกล่าวตั้งอยู่บริเวณที่เกิดเหตุหรือไม่ ซึ่งภายหลังเกิดเหตุจำเลยที่ 2 นำเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ดังกล่าวไปตรวจสอบปรากฏว่า มีที่ดินอยู่บริเวณที่เกิดเหตุเพียง 2 ไร่ ข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น ส่วนฎีกาข้ออื่นของจำเลยที่ 2 เป็นรายละเอียด ไม่ทำให้คำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ฎีกาข้ออื่นของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 2 กำหนดค่าเสียหายสูงเกินไป เนื่องจากจำเลยที่ 2 ครอบครองที่ดินเพียง 43 ไร่ และมีใช้ผู้บุกรุกแผ้วถางนั้น เห็นว่า จากคำวินิจฉัยข้างต้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 ยึดถือครอบครองที่ดินเนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา แต่ขณะถูกจับกุม

จำเลยที่ 2 ทำประโยชน์ 43 ไร่ ซึ่งที่ดินส่วนที่เหลือที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์ จำเลยที่ 2 อาจทำประโยชน์ในภายหลังก็ได้ แม้จำเลยที่ 2 มิใช่ผู้บุกรุกแผ้วถาง แต่จำเลยที่ 2 ก็ได้รับประโยชน์จากการใช้พื้นที่ดังกล่าวแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 กำหนดให้จำเลยที่ 2 ชำระค่าเสียหายจำนวน 500,000 บาท นั้นนับว่าเป็นคุณแก่จำเลยที่ 2 มากแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน อนึ่ง คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เข้ายึดถือครอบครองป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ เนื้อที่ 141 ไร่ 46 ตารางวา โดยไม่มีสิทธิอันจะอ้างได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 2 คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยที่ 2 จึงต้องออกไปจากที่เกิดเหตุ แต่ปรากฏจากคำเบิกความของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 คืนที่ดินที่เกิดเหตุให้แก่วัฒนาคือเป็นเนื้อที่ประมาณ 43 ไร่ เท่านั้น โดยปัจจุบันมีการปลูกป่าทดแทนในที่ดินที่เกิดเหตุเนื้อที่ประมาณ 43 ไร่ ดังกล่าวแสดงว่า จำเลยที่ 2 คืนที่ดินที่เกิดเหตุให้แก่วัฒนาคือเพียงบางส่วน ดังนั้นที่ศาลชั้นต้นยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยที่ 2 คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยที่ 2 ออกไปจากป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุจึงไม่ชอบ ปัญหาแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยที่ 2 ออกไปจากป่าและป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแบ่งในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

อรพงษ์ ศิริกานต์นันท์ · ชัยเจริญ ดุษฎีพร · เผด็จ ชมพานิชย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2121/2565>